

**A világ gyermekei 3.
Tudod, hogy ki készítette?**

**Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetencia**

8. évfolyam

Programcsomag: Toleranciára nevelés

A modul szerzője: Borbélyné Nagy Éva

Címlapkép:szkc208_10_00

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	13-14 évesek
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	A gyermekek és a munka viszonya a világban – áttekintés; gyermekorsók és a globalizáció kérdéskörének feldolgozása
A modul témái, tartalma	Témái: Szolidaritás, esélyegyenlőtlenség, érdekérvényesítés, világgazdaság, szocializáció: munka Tartalma: A gyermekek és az otthoni munkamegosztás; saját tapasztalatok a munkával kapcsolatban; gyermekmunka itthon, gyermekmunka a világban (Ázsia, Latin-Amerika, Európa)
Megelőző tapasztalat	<i>A világ gyermekei 1. – 7. évfolyam (szkc207_10)</i>
Ajánlott továbbhaladási irány	Én és a munka világa
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önismerettel összefüggő kompetenciák: érzelmek tudatossága, identitás A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: kritikai gondolkodás, információkezelés, problémakezelés Társas kompetenciák: empátia, segítségnyújtás, szolidaritás
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Ember és társadalom, Földünk és környezetünk Tantárgyakhoz: társadalomismeret, állampolgári ismeretek, földrajz (szociálpolitika, emberismeret: az ember mint értékelő lény, az ember mint erkölcsi lény, mozgatóink; földrajzi ismeretek, gazdasági ismeretek, emberi jogi ismeretek) Modulokhoz: 7., 9. és 10 évfolyam: <i>A világ gyermekei 1., 2., 4.</i> (szkc207_10, szkc209_10, szkc210_10); Tolerancia programcsomag társadalmi rétegek témakör moduljai
Támogatórendszer	Járainé Komlódi Magda: <i>Legendás növények</i> . Gondolat. Budapest, 1987; <i>Magyar Értelmező Kéziszótár</i> . Akadémiai Kiadó. Budapest, 1978

Módszertani ajánlás

A terem kiscsoportos munkára is alkalmas legyen.

A modul megvalósításához szükséges eszközök: csomagolópapír, színes filctollak, kréták, ragasztószalag, ragasztó, színes magazinok, újságok.

A munka 4-6 fős kiscsoportokban zajlik.

A tanulói kiselőadásokra olyan tanulókat kérjünk fel, akiknek nagy szükségük van önbizalmuk (csoport előtti szereplés) vagy előadói képességük fejlesztésére. Segítsük őket a pontos keretek (időtartam, terjedelem) meghatározásával, valamint a forrásanyag lényegének kiemelésében. A modulban szereplő forrásanyagokat előre is odaadhatjuk nekik.

A kiscsoportok feladatait minden esetben az osztály előtt ismertessük, és az eredmény ismertetésére is így kerüljön sor. Az eredmény bemutatását a csoport saját döntése szerint a csoport egy tagja vagy közösen végzik.

Az osztály összetételétől (lányok–fiúk aránya), felkészültségétől függően a foglalkozás témája lehet csak a kakaó és a csokoládé, de feldolgozható párhuzamosan a futball-labda témája is. Ugyanazt a témát több kiscsoport is feldolgozhatja.

Előzetes gyűjtőmunka is adható:

Gyűjtsék össze az egy-két hét alatt elfogyasztott csokoládék papírjait, készítsenek belőlük „tablót”. Ragasszák fel kartonra vagy csomagolópapírra. Az óra elején tegyék fel a falra vagy a táblára illusztrációként.

Gyűjtsenek olyan képeket újságokból, folyóiratokból, képeslapokból, amelyen futball-labda, futballista látható. Ragasszák fel kartonra vagy csomagolópapírra. Az óra elején tegyék fel a falra vagy a táblára illusztrációként.

A kakaó, csokoládé eredete (D3, D4) valamint a futball története (D5) tartalék forrásanyag arra az esetre, ha a tanulók bevonásához, motiválásához a pedagógus szükségesnek látja az érdekességek feldolgozását is. A forrásanyagot szerencsés kiadni 1-2 tanulónak, akik kiselőadás formájában ismertetik az osztály többi tanulójaival (3-4 percben).

A témákat kiadhatjuk internetes kutatómunka gyanánt ott, ahol erre lehetőség van.

A kritikus gondolkodás, az összefüggések meglátása jól fejleszthető a saját tapasztalatra épített gyakorlaton keresztül, kiemelve a családi munkamegosztást, a családban végzett munka értékét (akár forintosított értékét, pl. ha háztartási alkalmazott végezné el a házi körüli tennivalókat).

Az új tartalom feldolgozásakor a tanulók érzelmeiről is beszélgetni kell, különös tekintettel az empátia és a szolidaritás érzésére. Tudni kell, hogy a szegénységgel, gazdagsággal kapcsolatos beállítódások egyénileg különböző mértékben érintik érzékenyen a tanulókat. Éppen emiatt senkit nem szabad kényszeríteni véleménye, érzelme közzétételére. Itt különösen fontos a pedagógus empátiája és tapintata. Figyelni kell a sztereotip megnyilvánulásokra is (pl. meggazdagodni csak tisztességtelen úton lehet).

Speciális javaslatok az értékeléssel kapcsolatban

Az értékelés – legyen az egyéni, csoportos vagy tanári – az adott feladatnál a pozitív vagy szokatlan megoldásokat, javaslatokat emelje ki. Kerüljük a közvetlen negatív (destruktív) visszajelzést, inkább konstruktív kritikával éljünk. A csoportmunkáknál az együttműködés és a csoportos problémamegoldás, közös elemzés a fő cél.

A családokon belül eltérő a munka értéke. Előfordul, hogy a tanulók szegyenkeznek szüleik munkája vagy munkanélkülisége miatt. Érdeemes a csoport összetételét ismerve figyelni a sztereotípiák és előítéletek elkerülésére.

Az értékelés legszerencsésebb formája a csoportos értékelés, melynek alapja az érdeklődés, a kíváncsiság és az aktív részvétel legyen. Az új ismeretek, illetve a megközelítés az értékelés szempontjából másodlagos.

Érdeemes a foglalkozás végén egy nagy csomagolópapírt kifüggeszteni (ragasztani) a falra, és megkérni a tanulókat, hogy egy-egy mondatban fogalmazzák meg a papíron gondolataikat, érzéseiket a foglalkozás számukra legérdekesebb, legmaradandóbb mozzanataival kapcsolatban. De szimbolikus ábrákkal, illetve tízfokú skálán is értékelhetik a foglalkozást a gyerekek. Az *üzenetfal* rövid értékelése, az üzenetek közös áttekintése az egész téma esszenciája.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

P1 – Saját munkatapasztalat...

P2 – Állításpárok

P3 – Kakaó hab nélkül

P4 – Üzenetfal

Tanulói segédletek

D1 – Saját munkatapasztalat – házimunka (d1)

D2 – Saját munkatapasztalat – nyári munka (d1)

D3 – Istenek eledele, a kakaó – forrásanyag (d2)

D4 – Kakaó és csokoládé – Forrásanyag (d2)

D5 – A labdarúgás története – forrásanyag (d1)

D6 – Gyerekmunka (d2)

D7 – Gyerekmunka és kakaós problémák (d2)

D8 – Kakaós problémák (d2)

D9 – Gyerekmunka – Kerek-e a futball-labda? 1. (d2)

D10 – Gyerekmunka – Kerek-e a futball-labda? 2. (d2)

D11 – Kerek-e a futball-labda? – forrásanyag (d2)

D12 – Gyerekek, labda, munka – képekben (d2)